

Stedelijk Museum Vianen

"verbindend en herkenbaar"

Beleidsplan 2021 – 2024
Vianen, mei 2021

Stichting Stedelijk Museum Vianen
Voorstraat 97
4132 AP Vianen

Inhoud

Inleiding.....	3
Visie.....	4
Missie.....	4
De semi permanente tentoonstelling.....	5
De wisselende thematentoonstellingen.....	5
Culturele ontmoetingen.....	6
Educatie.....	6
Tenslotte.....	6
Strategische doelstellingen.....	7
Structurele groei van het aantal gasten.....	7
Het vergroten van de museumbeleving.....	7
Het ontwikkelen van gastheerschap.....	7
Financiële stabiliteit.....	8
Combinatie van operationele kerngebieden en strategische doelen.....	9
Wat we in de voorliggende periode gaan doen.....	9
Ontwikkeld gebied 1.....	9
Ontwikkeld gebied 2.....	10
Ontwikkeld gebied 3.....	10
Ontwikkeld gebied 4.....	11
Ontwikkeld gebied 5.....	11
Organisatie en bestuur.....	12

Inleiding

Het vorige beleidsplan liep van januari 2016 tot januari 2020. Dit beleidsplan kent een looptijd van vier jaar en ziet op de periode 2021 – 2024.

Begin 2020 hadden we nog volop plannen voor inspirerende activiteiten. Al snel werd echter duidelijk dat Corona zich ontwikkelde tot een wereldwijde pandemie die uiteraard ook Nederland niet ongemoeid liet.

Er ontrolde zich een jaar met gebeurtenissen, zorg en maatregelen dat geen enkele organisatie, groot of klein, had kunnen voorzien. Het Stedelijk Museum Vianen is in 2020 meerdere keren voor kortere of langere tijd gesloten geweest. En ook nu, in het voorjaar van 2021, is het museum al weer bijna een half jaar gesloten voor alle publieke activiteiten. Deze sluitingen en de grote mate van onzekerheid over hoe de maatschappelijke en culturele toekomst er uit zou komen te zien was er de oorzaak van dat in 2020 geen nieuw beleidsplan is uitgewerkt. Inmiddels is een nieuw beleidsplan beschikbaar waarbij we minder kijken naar de onzekere dag van morgen maar meer naar de voorliggende tijd op middellange termijn.

We hopen dat de vaccinatiecampagne het mogelijk maakt om als maatschappij, museum en individu met een gerust hart de toekomst tegemoet te treden. Wij hebben er zin in en werken in het navolgende beleidsplan graag uit hoe wij de komende jaren in willen vullen.

Vianen, mei 2021

Arjen Cuijpers
Bestuursvoorzitter stichting Stedelijk Museum Vianen

Visie

Het Stedelijk Museum Vianen verbindt mensen, kunst en cultuur.

Om dit te realiseren wil zij verbindend en herkenbaar zijn. Verbindend voor het culturele en maatschappelijke leven van Vianen en de gemeente Vijfheerenlanden, en herkenbaar als relevant museum in de regio.

Het Stedelijk Museum Vianen voelt zich nadrukkelijk verbonden met de Historische Vereniging 'Het Land van Brederode', de Toneelroute Vianen en het Nationaal Glasmuseum te Leerdam.

Missie

Het Stedelijk Museum Vianen is juridisch ondergebracht in de Stichting Stedelijk Museum Vianen. De primaire doelstelling van de stichting staat verwoord in artikel 2 lid 1 van de statuten (meest recent bijgewerkt per 11 maart 2016):

"De stichting heeft tot doel het in stand houden van een museum in Vianen, met het oogmerk de belangstelling van de bevolking van Vianen en omgeving voor kunst, cultuur en historie van de stad en zijn omgeving ook uit educatief oogpunt te vergroten."

De doelstelling wordt periodiek uitgewerkt in meerjaren beleidsplannen waarvan dit de meest recente uitwerking is.

Het Stedelijk Museum Vianen wil een ontmoetingsplaats zijn waar mensen graag willen komen, een oase van inspiratie en rust in een bruisend historisch centrum, waar mensen zich kunnen verwonderen en laten verrassen door de manier van presenteren van kunst en als ware gasten benaderd worden.

De missie wordt ingevuld via vier bepalende operationele kerngebieden die invulling geven aan wat we doen. Hierbij gaat het om:

1. Een semi permanente tentoonstelling met bepalende objecten rond enkele verhaallijnen over de historie van de Vijfheerenlanden in het algemeen en de stad Vianen in het bijzonder;
2. Wisselende thematentoonstellingen. Dit betreft wisselende tentoonstellingen rond werk van een kunstenaar of objecten met een gemeenschappelijk thema.
3. Het organiseren van culturele ontmoetingen;
4. Educatie.

Op deze wijze zet het Stedelijk Museum Vianen zich actief in voor een veelzijdig, toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod op lokaal en regionaal niveau, en wil het een waardevol cultureel ankerpunt zijn in het centrum van Vianen.

De semi permanente tentoonstelling

De semi permanente tentoonstelling is ingericht in de expositieruimte op de begane grond van het museum. De boeiende historie van Vianen en de Vijfheerenlanden wordt middels bepalende objecten getoond aan de hand van enkele verhaallijnen. Het semi permanente karakter houdt in dat niet wordt beoogd deze tentoonstelling op enig moment in zijn geheel te vernieuwen of vervangen maar dat bij gelegenheid een verhaallijn wordt teruggenomen en wordt vervangen door een nieuwe verhaallijn. Het vernieuwen van verhaallijnen en bijbehorende objecten moet er voor zorgen dat het de moeite waard blijft om met zekere tussenpozen deze tentoonstelling te bezoeken.

De wisselende thematentoonstellingen

Het Stedelijk Museum Vianen beschikt niet over een eigen collectie. Dit maakt het mogelijk om periodiek wisselende tentoonstellingen in te richten. Doel daarbij is om afwisseling aan te brengen in de aard van de objecten (bijv. schilderijen of beeldende kunst), afwisseling tussen klassieke en moderne kunst en afwisseling tussen kunst waarbij een lokale of regionale binding is met de kunstenaar of juist kunst met een nationale en incidenteel zelfs internationale uitstraling. Het bestuur kiest voor de randvoorwaarden en de grote lijn en de conservator bepaalt de invulling en benadert bruikleengevers aan de hand van de museale waarde. De thematentoonstellingen worden over het algemeen ingericht in de expositieruimte op de eerste etage van het pand. Deze verdieping is in het verleden in gebruik geweest als schuilkerk. Incidenteel kan het zo zijn dat het noodzakelijk om voor een thematentoonstelling ook de begane grond te benutten. Dit betekent echter dat de semi permanente tentoonstelling moet wijken en tijdelijk in depot opgeslagen dient te worden. Hier zal niet licht voor gekozen worden aangezien het tonen van deze tentoonstelling ook onderdeel is van onze missie, zie hiervoor.

Culturele ontmoetingen

Regelmatig organiseert het Stedelijk Museum Vianen culturele bijeenkomsten onder de noemer 'AvondextrA'. Deze avonden zijn in het leven geroepen ter ondersteuning van exposities en om een podium te kunnen bieden aan presentatoren en musici vanuit uiteenlopende disciplines. Daarnaast staat het museum er voor open om een platform te bieden voor andere culturele ontmoetingen zoals bijvoorbeeld literaire lezingen, boekpresentaties of culturele- of kunstwandelingen. De culturele ontmoetingen vormen een onderdeel van onze missie. Het gaat om de ontmoeting, het culturele karakter en de binding met het museum. Optredens zullen dus normaliter ook plaatsvinden in het museum, in de intimiteit van de schuilkerk en gebruikmakend van de prachtige akoestiek daar. Ook in geval van andere ontmoetingen zal er altijd binding zijn met de locatie van het museum of het thema van een tentoonstelling.

Educatie

Educatie is bijna een erezaak voor het museum. We dragen onze liefde voor kunst en kennis over historie graag over aan een zo breed mogelijke doelgroep. Zo kennen we educatieve workshops voor jeugd in de basisschoolleeftijd, kennen we het educatieve (les)project 'Op stap met Jet en Jan, jong in 1910' en organiseren we met regelmaat KLU cursussen Kunstgeschiedenis. We staan er nadrukkelijk voor open om dit aanbod te evalueren, te ontwikkelen en uit te breiden.

Tenslotte

Het Stedelijk Museum staat er altijd voor open om in te spelen op actuele thema's met relevantie op het vlak van kunst en cultuur.

Strategische doelstellingen

In dit beleidsplan formuleren we vier strategische doelstellingen. Bij elke kritische beslissing zal worden beoordeeld of de keuze een bijdrage levert aan de realisatie van tenminste één van deze doelstellingen. Deze doelstellingen zijn de volgende:

- a. Structurele groei van het aantal gasten;
- b. Het vergroten van de museumbeleving voor gasten;
- c. Het ontwikkelen van gastheerschap;
- d. Financiële stabiliteit.

Deze vier strategische doelstellingen worden hierna kort toegelicht.

Structurele groei van het aantal gasten

In de jaren tot en met 2019 is het jaarlijkse aantal gasten toegenomen tot bijna 10.000 in het jaar 2019. De jaren 2020 en 2021 zijn vanwege vele perioden van kortere of langere sluiting niet representatief.

We zien binnen de termijn van dit beleidsplan zeker groeimogelijkheden tot ca 12.000 gasten per jaar.

Het vergroten van de museumbeleving

We zouden graag het verblijf in het museum willen verlengen en verdiepen om zo de museumbeleving te vergroten. Verlengen betekent dat er veel te zien, te doen en te beleven dient te zijn. Verdiepen raakt de kwaliteit van de objecten die we tonen in de verhaallijnen van de semi permanente tentoonstelling en de werken die we tonen in de wisselende thematentoonstellingen. Een bezoek aan het museum moet voor een gast een minifeestje zijn.

Het ontwikkelen van gastheerschap

Het is gebruikelijk dat musea spreken over bezoekers. Als Stedelijk Museum Vianen spreken we liever over gasten.

Bezoekers zijn te beschouwen als passanten. Gasten daarentegen worden hartelijk ontvangen en worden op een warme wijze behandeld. We hanteren dus graag de term gast omdat dit symbool staat voor hoe we iemand tegemoet willen treden.

Echt gastheerschap is geen kunstje maar is de kunst om mensen zich hartelijk welkom te laten voelen en door oprechte aandacht en een gedeelde interesse.

Financiële stabiliteit

Het museum streeft naar financiële stabiliteit. Dit is een permanente opdracht waar we aan willen voldoen omdat dit een waarborg biedt voor continuïteit. Op dit moment heeft het financieel beleid van de afgelopen jaren gezorgd voor een degelijke financiële basis waar we op voort kunnen bouwen. Echter het blijft noodzakelijk om alert te zijn op kansen voor het werven van meer donateurs, vrienden en sponsors.

Als tegenprestatie voor sponsors of vrienden kan het museum ruimte beschikbaar stellen of een rondleiding organiseren. In het kader van het leggen van verbinding kan besloten worden ruimte beschikbaar te stellen aan organisaties welke actief zijn op het vlak van kunst en cultuur. Tevens kan bij wijze van fondsenwerving het bestuur beslissen ruimte beschikbaar te stellen aan derden.

In het kader van financiële stabiliteit wordt beoogd een dusdanige reserve aan te houden dat ook na een geheel geflopte tentoonstelling toch voldoende middelen aanwezig zijn om een volgende tentoonstelling te financieren en tenminste financiële middelen te hebben ter dekking van vaste lasten gedurende een periode van 6 maanden.

Combinatie van operationele kerngebieden en strategische doelen

De operationele kerngebieden en de strategische doelstellingen van het museum zijn bij elkaar te brengen in het navolgende schema. In het schema kunnen vervolgens ontwikkelgebieden worden ingekleurd die bepalen wat we in de voorliggende tijd willen doen. De ontwikkelgebieden worden in de tekst onder het schema uitgewerkt.

	Semi permanente tentoonstelling	Thematische tentoonstellingen	Culturele ontmoetingen	Educatie
Structurele groei aantal gasten	1	1		2
Het vergroten van de museumbeleving voor gasten	3	3		
Het ontwikkelen van gastheerschap	4	4	4	4
Financiële stabiliteit	5	5	5	5

Wat we in de voorliggende periode gaan doen

Ontwikkelgebied 1

We zien zeker mogelijkheden tot structurele groei van het aantal gasten per jaar. Hierbij verwachten we een plafond van ca. 12.000 gasten per jaar. Een hoger aantal wordt met name belemmerd door bouwkundige aspecten van het huidige pand waar het museum in is gevestigd. Sommige grote tentoonstellingen met veel relevante werken kunnen in potentie uitgroeien tot ware publiekstrekkingen maar vragen ook om meer wandruimte en/of vloeroppervlak dan nu beschikbaar is. Bovendien ontstaat bij meer gasten ook de noodzaak voor betere looproutes, betere toegankelijkheid van de eerste etage, meer sanitaire voorzieningen, aanpassing van vluchtwegen etc.

We zijn alert op mogelijkheden voor haalbare bouwkundige aanpassingen.

Ontwikkgebied 2

We staan nadrukkelijk open voor groei op het kerngebied educatie, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Kwantitatief willen we ons aanbod goed onder de aandacht brengen om alle potentiële geïnteresseerden te bereiken. Ook staan we er voor open om nieuwe aanvullende educatieve programma's te (laten) ontwikkelen. Kwalitatief willen we het aanbod continu evalueren en doorontwikkelen.

Voorwaarde voor nieuwe educatieve programma's is dat sprake is van een kwalitatief hoogwaardig aanbod voor de relevante doelgroep. Het museum heeft geen didactische of onderwijskundige expertise in de eigen gelederen. Waar nodig zullen we een beroep (moeten) doen op professionele ondersteuning of samenwerking met andere partijen ten behoeve van nieuwe en/of kwalitatieve impulsen op het vlak van educatie.

Ontwikkgebied 3

We zouden graag het verblijf in het museum willen verlengen en verdiepen om zo de museumbeleving te vergroten.

Er zijn zeker mogelijkheden om de museumbeleving te vergroten. Begin 2021 is door een groep vrijwilligers veel energie gestoken in het opfrissen en vernieuwen van de ontvangstruimte. Uiteindelijk zouden we graag de ontvangstruimte samenvoegen met de ruimte die nu voor garderobe en trapopgang wordt gebruikt. De trap zelf kan verbeterd worden en minder steil worden gemaakt door een knik aan te brengen en een tussenplateau aan te brengen. Verder is de lift gedateerd en biedt deze weinig comfort. Een bredere tweede trap aan de achterzijde zou een meer logische doorloop creëren waardoor gasten via een logische route doorlopen van de thematische tentoonstelling naar de semi permanente tentoonstelling. Een bredere tweede trap zou overigens ook een betere twee vluchtroute betekenen.

De tuin is een parel van een binnentuin die het waard is om getoond te worden, en het is prachtig om daar te verblijven. Er is echter weinig zicht op de tuin en de toegang ligt niet in de looproute. Een andere toegang tot de tuin biedt meer gelegenheid om de tuin te betreden en daar bijvoorbeeld een derde tentoonstelling met buitenobjecten te huisvesten. Een serre in de tuin zou geweldige kansen bieden voor een zit- en ontspanningsruimte. Er is op dit moment geen gelegenheid om even plaats te nemen in het museum, en dat is een gemis. Uit onderzoek is gebleken dat veel bezoekers van buiten Vianen komen en soms zelfs van tamelijk ver weg. Een plek om even te zitten, te mijmeren en alles nog eens even te laten inwerken is dan buitengewoon gewenst.

De voorliggende tijd zullen we waar mogelijk stappen zetten om elementen van het bovenstaande te realiseren. Er bestaan op dit moment echter geen plannen voor een grootschalige verbouwing.

Het vergroten van de museumbeleving van gasten raakt uiteraard ook de programmering en ontwikkelgebied 4.

Ontwikkelgebied 4

We willen dat iedereen die het museum betreedt zich te gast voelt.

Dit raakt de toegankelijkheid van het pand, de programmering, het educatieve aanbod, en de wijze waarop we iedereen tegemoet willen treden, namelijk: als gast .

We willen gasten niet alleen binnenlaten om hen een collectie museale werken te tonen. We willen ons nadrukkelijk bewust zijn van de menselijke factor. We willen ons nog meer ontwikkelen tot gepassioneerde gastvrouwen en gastheren. Tot ambassadeurs die het museum tot leven brengen.

De menselijke factor bestaat uit een conservator en een grote groep betrokken vrijwilligers. We willen jaarlijks investeren in trainingen en workshops om ons te verrijken met kennis en achtergronden van kunstenaars en hun werk, vooral voorafgaande aan de opening van nieuwe tentoonstellingen, en om ons enthousiasme te blijven voeden en onszelf continu te verbeteren in gastheerschap. We willen onze gasten niet slechts ontvangen maar we willen hen in hun verwachtingen overtreffen.

Speciale aandacht willen we geven aan het gebruik van audiovisuele mogelijkheden en digitale toepassingen om gasten met een hoor- of zichtbeperking te helpen en om educatie interactief en boeiend te brengen. Ook willen we onze informatie, zo veel als mogelijk, tweetalig beschikbaar stellen in het Nederlands en het Engels.

Ontwikkelgebied 5

Het museum kent donateurs, vrienden en sponsors. Daarnaast is er een grote groep vrijwilligers die tijd beschikbaar stellen aan het museum, hetgeen te beschouwen is als een gift in natura. Ook is de gemeente Vijfheerenlanden een belangrijke partner voor het museum waar we graag mee samenwerken. Zonder de bijdrage van velen in geld, goederen en tijd zou het museum niet kunnen bestaan.

Bij alles wat we doen of ambiëren zullen we ons bewust moeten zijn van de financiële mogelijkheden die we hebben. Dit betekent dat we onze museale activiteiten, onze culturele ontmoetingen en onze activiteiten op het vlak

van educatie zorgvuldig budgetteren. Dit geldt ook bij werkzaamheden op het vlak van onderhoud en beheer van pand, tuin en interieur.

Het financieel beleid van de afgelopen jaren heeft er voor gezorgd dat het museum er financieel gezond voor staat. De continuïteit is niet in het geding, ook niet na de coronacrisis van 2020 en 2021. Tegelijk dient opgemerkt te worden dat het museum niet beschikt over de financiële middelen voor een grootschalige verbouwing en herinrichting zoals genoemd onder ontwikkelgebied 3.

Om onze inspanningen voor een kunst- en cultuurminnend publiek en onze bijdrage aan een aantrekkelijke en bruisende binnenstad onder de aandacht te blijven brengen gaat het bestuur op zoek naar een expert die ons op vrijwillige basis wil helpen op het vlak van fondsenwerving.

We zijn heel dankbaar voor een ieder die het museum steunt met tijd, goederen of in de vorm van een financiële bijdrage. Tegelijkertijd is het de verantwoordelijkheid van het bestuur om deze financiële basis te versterken en permanent aandacht te hebben voor onze financiële continuïteit.

Organisatie en bestuur

Het museum is ondergebracht in de Stichting Stedelijk Museum Vianen. Het bestuur van de Stichting Stedelijk Museum Vianen bestaat uit vertegenwoordigers van de bevolking van Vianen die hun kennis en kunde belangeloos inzetten.

Het bestuur onderschrijft en handelt naar de principes van de Governance Code Cultuur.

Het bestuur bestaat ten tijde van het schrijven van dit beleidsplan uit vijf leden. Een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee algemene leden. Ieder lid heeft een portefeuille binnen de werkverdeling van het bestuur.

Het bestuur staat er echter niet alleen voor. Er zijn een aantal belangrijke coördinerende vrijwilligers die veel werk verzetten voor het museum.

Zo is er een coördinator voor alle werkzaamheden op het vlak van PR- en promotieactiviteiten, die daarnaast ook de drijvende kracht is achter de culturele ontmoetingen onder de naam AvondExtra.

Ook is er een coördinator die het bestuur ondersteunt op het vlak van de inzet van vrijwilligers en verantwoordelijk is voor veel uitvoerende werkzaamheden in het dagelijks beheer.

Tevens zijn er twee vrijwilligers die respectievelijk de financiële administratie en de donateursadministratie van het museum verzorgen.

Tenslotte is er een vrijwilliger die de website van het museum beheert. Ook coördineert zij samen met de secretaris de digitale omgeving van het museum.

Het bestuur wordt bij haar beleidswerkzaamheden geadviseerd door onze zeer actieve en betrokken conservator.

Er zijn vele vrijwilligers die zich structureel of incidenteel inzetten voor het museum. Ieders inzet is van belang en het bestuur heeft bijzonder veel waardering voor alle hulp.

De leden van het bestuur van de Stichting Stedelijk Museum Vianen en de vrijwilligers van het museum ontvangen geen geldelijke beloning. De conservator is in loondienst van de stichting. Dit betreft een aanstelling voor onbepaalde tijd voor 24 uur per week.

De stichting is door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Alle geldende regelgeving op dit gebied wordt toegepast en nageleefd.

Het Stedelijk Museum Vianen is een Erkend Museum. Dat wil zeggen dat zij is ingeschreven in het museumregister en gebruik mag maken van de nationale museum(jaar)kaart. Het museumregister is een register van museale instellingen die aantoonbaar voldoen aan criteria voor een kwalitatief hoogwaardige invulling van de functies van een museum. Deze criteria zijn samengevat in de Museumnorm (zie: www.museumregisternederland.nl).

Ook is het museum actief lid van de Nederlandse Museumvereniging, de brancheorganisatie voor ruim 400 musea in heel Nederland.